

i Almindelighed og i og for sig knyttet Forret, men er en privilegeret Lehnret, der bestaaer; saalænge Lehnene bestaae efter Grundlovens § 98, ligesom den er en Formueret, der staaer i et Bærelseforhold til Forpligtelser (f. Ex. til Recognition, Hjemfaldsret), der ikke tillader eensidig at ophæve den, uden i det Mindste at indrømme samme Bederlag, som andet privilegeret Hartkorn modtager. Frihedshartkornet er da ogsaa efter Grundlovens Udstedelse betragtet som fremdeles bestaaende, og er hidtil kommet vedkommende Besiddere tilgode.

Fleertallet af Udvalgets Medlemmer anseer det tvivlsomt, om Frihedshartkornet ikke er bortfaldet ved Grundlovens § 97, men finder i al Fald ingen Betænkelighed ved at gaae ind paa Lovforslagets § 8, og det især paa Grund af det unaturlige Forhold, der finder Sted med Hensyn til dette Frihedshartkorn, idet Lehnsbesidderne oppebære Skatterne hos Bønderne, men beholde dem selv, forsaavidt angaaer de omhandlede Qvanta af deres Bøndergods, istedetfor at Begrebet om Skat medfører, at den bør tilflyde Statskassen. Desuden er Frihedshartkornet en blandt flere Hindringer for Afhændelse af Lehnenes Bøndergods.

ad § 9.

Ogsaa om denne Paragraphs første Affsnit have Meningerne deelt sig i Udvalget. I Regjeringens Udkast hed det: „For alle „Lehns- og Fideicommissgodsers Vedkommende skal der drages Omhu for, at Bederlagscapitalen bliver bevaret for Lehnet og Fideicommisset“; men i Lovudkastet er sat istedet: „Besidderne af Lehn, Stamhuus og Fideicommissgodsers ansees med Hensyn til „det fornævnte Bederlag som Ciere“, hvilket er vedtaget af Folkethinget med 46 imod 36 Stemmer.

Vi Blechingsberg, Stampe og Schytte, kunne ikke billige denne Forandring, der efter vor Formening er principstridig, da den, der ikke er Cier af Godset, som forringes i Verdi, ikke uden Modsigelse kan i Loven stemples som Cier af det Bederlag, der gaaer ud paa tildeels at bøde paa Forringelsen. Vi mene, at, dersom den nuværende Besidder behøver særegen Bistand i Anledning af, at han til en Tid, da han saavel som de fleste Andre trykkes

af Krigsskat, endvidere faaer Udgifter af forskjelligt Slags paa Grund af nuværende Lov, saa maa det ikke skee ved at skjænke ham en Capital, der tilhører Familieeiendommen, men derimod ved Laan under Lehnscontrollens Tilfyn.

Udvalgets Majoritet finder heller ikke den omhandlede Bestemmelse i Lovforslaget principrigtig, og vedkjender sig i Reglen ingenlunde en saadan Disposition over Eiendom, som derved er gjort gjældende; men den antager dog ikke dette Punkt i Loven at være af den Besskaffenhed, at man derfor behøver at lade Lovforslaget gaae tilbage til det andet Thing. Den lægger forsaavidt især Vægt paa, at de nuværende Besiddere ere blevne og blive haardt trykkede af Krigsskat, og at de blive nødte til øieblikkelige og ikke ubetydelige Udgifter i Anledning af de nye Paalæg af communale Byrder.

Ved Paragraphens 2de Affsnit have vi Intet at erindre.

Den i 3die Affsnit givne Forfrist om Cierens og Brugerens gjensidige Forhold medfører Tab for Cieren, forsaavidt Bederlaget er ufuldstændigt, og det er et Spørgsmaal, om Brugeren ikke, mod at godtgjøres Renterne af Bederlagssummen, burde overtage Skatteforhøielsen, naar han ellers er pligtig at svare Skatterne; men det beroer dog paa de forskjellige Brugscontracters Besskaffenhed og Indhold, om dette retfærdigen kunde paalægges, og som almindelig Regel maae vi foretrække Lovforslagets Bestemmelse, der gaaer ud fra, at Cieren, der faaer Bederlaget, er nærmest til at bære Virkningen af den forandrede Skatte-lovgivning.

Det 4de Affsnit af Paragraphen maae vi aldeles billige.

ad § 10.

Vel er den Myndighed, der her er nedlagt i Finansministeriets Haand, af Betydenhed for de Privates Rettigheder, hvem Godtgjørelse tilkommer; men Forholdene ville ordnes paa den simpleste og hurtigste Maade, naar Ministeriet faaer denne Myndighed, og vi ville derved for ikke erklære os imod, at det skeer.

ad § 11.

Gjenstanden for denne Paragraph er om-